

פרשת נח

39. נח איש צדיק תמים (פרק ו פסוקים ט-יב)

א. הקדמה

דמותו של נח, שהיה "צדיק תמים", בולטת מאוד, במיוחד מול התנהגותם של שאר בני דורו. נח היה צדיק במעשיו ותמים במידותיו ובהתנהגותו. הוא התהלך בדרך ה', ולא נכנע ללחץ החברתי של בני דורו. לעומת נח, התנהגו בני דורו ברשעות גדולה וגרמו למצב חברתי שפל, שבו כולם גונבים מכולם וכולם פוגעים בכולם. נח ומשפחתו היו נקודה של אור ושל תקווה לעולם מאמין, טוב יותר ומוסרי יותר.

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

ט. אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ יִלְדֵּיו וקורות חייו

נֹחַ אִישׁ צַדִּיק¹ בַּמַּעֲשָׂיו תָּמִים הָיָה שָׁלֵם בַּמִּידוֹתָיו הַמוֹסְרִיּוֹת² בְּדַרְתָּיו³

אֶת-הָאֱלֹהִים עִם הָאֱלֹהִים (בדרכו הטובה של הא-לוהים) הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ:

י. וַיֹּלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים

אֶת-שֵׁם אֶת-חָם וְאֶת-יָפֶת⁴:

יא. וַתִּשְׁחַת הַתְּקַלְקְלָה הָאָרֶץ (אנשי הארץ) לִפְנֵי הָאֱלֹהִים

וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ חָמָס גֹּזֵל, לְקִיחַת רְכוּשׁ בָּכָה:

יב. וַיֵּרָא אֶל-הָאֱלֹהִים אֶת-הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה

כִּי-הִשְׁחִית כָּל-בָּשָׂר כָּל בְּנֵי הָאָדָם⁵

אֶת-דֶּרֶכָּו הַתְּנַהֲגוֹתָו עַל-הָאָרֶץ:

ג. מנגינת הכתוב

בני האדם מעניקים במעשיהם משמעות לעצמם ולבריאה כולה. מעשיהם המקולקלים של אנשי דור המבול גרמו לעצמם ולכל המציאות לאבד את ערכה! ואילו נח ומשפחתו, במעשיהם הטובים הביאו הצלה לעצמם והתחלה חדשה לכל המציאות.

1 צדיק - מלשון צדק. הוא נהג בצדק וביושר, בניגוד לבני דורו שנהגו בחמס.
2 צדיקותו של נח הייתה "צדיקות תמימה"! כלומר, צדיקות הטובה לה' וטובה גם לבריות.
(ישנם אנשים העושים מעשי צדקות אך הם מלווים בחיסרון, כגון מעשי צדקות שאינם מתחשבים בזולת ושואים על חשבון הזולת).
3 אנו בחרנו לתאר את נח כצדיק גדול המבקש לעשות טוב ולהועיל לאנושות ולבריאה כולה, כדברי רבותינו הדורשים את נח לשבת.
רש"י מביא את דברי חז"ל (סנהדרין קח ע"א): "יש מרביתנו דורשים אותו לשבת, כל שכן שאילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום".
4 שאף הם צדיקים היו כאביהם, שהרגילים ללכת בדרך הצדק, שאם לא כן, לא היו ניצלים מן המבול (רד"ק).
5 ביארנו על פי הרמב"ן והרד"ק, שבני האדם, הם שהשחיתו את דרכם (ובעלי החיים נידונו עמם, "לפי שכולם נבראו בשביל האדם, ואם אין אדם מה צורך להם!" רד"ק ו, ז). חז"ל בסנהדרין קח ע"א מפרשים שגם בעלי החיים השחיתו דרכם.

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחברת:

(הפסוקים מחולקים לשתיים כדי לאפשר עיסוק בדמותו הנעלה של נח מחד גיסא לעומת מצבם הירוד של בני דורו מאידך גיסא).
הפעילויות בצד ימין מכוונות לשמו של נח ומעשיו הטובים לעומת חטאי בני דורו, שגרמו השחתה וקלקול למציאות.

בצד שמאל:

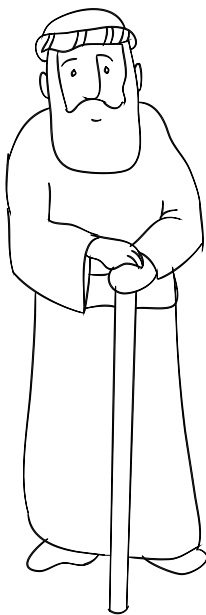
פעילות שנועדה לחפש, למצוא ולהכיר צדיקים נוספים.
אפשר להביא לכיתה תמונות של צדיקים או לבקש מהתלמידים לגזור בבית תמונות מתוך עיתונים וחברות.

הצעות נוספות:

- לספר בכיתה "סיפורי צדיקים".
- לקיים דיון בשאלות:
מדוע מכל העבירות, הוזכר דווקא ה'חמס' - הגזל? (עיינו רש"י ו', י"ג)
ומדוע דווקא הגזל נחשב לדבר המשחית ומקלקל את המציאות?
- לתת דוגמאות ולבקש מהתלמידים דוגמאות ללחץ חברתי,

- ומתוך כך לעסוק בשאלה: **כיצד מצליחים לעמוד בלחץ חברתי?**
- לשחק משחקי לחץ חברתי, כגון ילד אחד מציג עשיית מעשה טוב, שלושה חברים עומדים סביבו ומנסים לשכנע אותו שלא יעשה את המצווה, והוא צריך לעמוד בלחץ. או הפוך: שלושה חברים מנסים לשכנע אותו לעשות מעשה שלילי והוא צריך לעמוד בלחץ.

א. הדביקו בדרך זה תמונות של צדיקים ותלמידי חכמים נוספים.
ב. כתבו שמות של צדיקים ותלמידי חכמים שאתם מכירים.

נח איש צדיק תמים

פרק ו פסוקים ט-יב

יחידה 39

ט: אלה תולדת נח

נח איש צדיק תמים היה בדרתיו

את-הא-להים היתה-לך-נח:

י: ויולד נח שלשה בנים

את-שם את-חם ואת-יפת:

א. סמנו בצבע את כל המקומות שמוזכר בהם שמו של נח.
ב. השלימו את שמות בני נח.

יא: ותשחת הארץ לפני הא-להים

ותמלא הארץ חמס:

יב: וירא א-להים את-הארץ והנה נשחתה

כי-השחית כל-בשר

את-דרכו על-הארץ:

צבעו את המלים שמופיעות בהן אותיות השקש ש.ח.ת.

40. הציווי לבנות תיבה (פרק ו פסוקים יג-יד)

א. הקדמה

התנהגותם המושחתת והמקולקלת של בני האדם הרסה את החברה האנושית, עד כדי כך שה' החליט שאין עוד טעם להמשיך ולקיים את העולם בצורתו זו. ה' החליט להביא מבול לעולם ולהשאיר רק את נח ואת בני משפחתו, הצדיקים. על מנת להציל את נח ועל מנת לאפשר את המשך קיום העולם, נצטוו נח לבנות תיבה גדולה שיהיה בה מספיק מקום לו, למשפחתו ולבעלי החיים שייכנסו איתו. בניית התיבה דרשה מנח מאמץ גדול, ובנייתה ארכה זמן רב (120 שנה). עצם בניית התיבה נתנה הזדמנות נוספת לאנשי הדור לחזור בתשובה. כיצד? בשעה שיראוהו אנשי הדור טורח ומתאמץ וישאלוהו לפשר העניין, יגלה להם נח את העתיד לקרות ואת הצפוי להם. אולי הסבריו ואזהרותיו יגרמו להם לחזור בתשובה.¹

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

יג. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ

קֵץ סוֹף שֶׁל כָּל-בָּשָׂר כֹּל מִי שֶׁחַי בָּא לִפְנֵי

כִּי בַגֹּל שֶׁ מִלְאָה הָאָרֶץ חֲמָס גֹּזַל מִפְּנֵיהֶם (וכולם חוששים מפני כולם)

וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת-הָאָרֶץ מִן הָאָרֶץ:

יד. עֲשֵׂה לָךְ תֵּבַת עֲצֵי-גֹפֶר סוּג שֶׁל עֵץ

קָנִים² תָּאִים, חֲדָרִים נִפְרָדִים תַּעֲשֶׂה אֶת-הַתֵּבָה

וְכִפְרֹת³ תִּכְסֶה, תַּצְפֵּה אֶתָּה מִבֵּית וּמִחוּץ מִבַּפְּנִים וּמִבַּחוּץ בַּכֶּפֶר בְּזָפֹת:

ג. מנגינת הכתוב

ה' רוצה שיהיה עולם טוב ולא עולם מקולקל, ולכן ה' מצווה על נח לבנות תיבה גדולה. בניית תיבה זו עשויה לגרום לבני הדור להתעורר, לחזור בתשובה ולהיות טובים (וה' הוא ארך אפיים ורוצה בתשובה). מנגד, אם בני הדור לא יחזרו בתשובה, אזי התיבה תשמש כהצלה לנח ולמשפחתו ותביא להתחלה חדשה של עולם טוב יותר.

1 על פי רש"י על פסוק י"ד.

2 כמו קן (מדור/מגורים) שהציפור בונה לעצמה.

3 וְכִפְרֹת- הכפרה היא כיסוי. הכפורת מכסה את ארון הברית, וכאשר אדם שב בתשובה, ה' מכפר לו - מכסה ומסתיר את חטאו.

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחוברת:

בצד שמאל:

משימה שנועדה להמחיש את העבודה המאומצת שנדרשה מנח על מנת לבנות את התיבה.
(המשימה מכילה בתוכה מיומנויות של ארגון, תיאור והבעה בעל-פה).

הצעות נוספות:

- שיחה על רגשות:

ה' מספר לנח שבכוונתו להשחית את הארץ ושתפקידו של נח הוא לבנות תיבה מעץ על מנת להינצל.
מה הרגיש נח? (האם תחושת פחד? אולי דאגה? אולי שמחה על שהוא יינצל? אולי רגשי הודיה?)

- הרחבת ידיעות התלמידים על הזפת.

מהו זפת?

למה משמש הזפת בימינו? (זיפות גגות, איטום קירות, סלילת כבישים וכו')
אפשר להביא קצת זפת לכיתה.

(מתוך כך אפשר להבהיר כמה טרחה טרח נח. לכאורה, הוא היה צריך למעלה מ-2000 חביות זפת!)

- אפשר להביא לכיתה גיגית מים ולהדגים בפני התלמידים חפצים צפים ושאינם צפים, חומרים אטומים למים ושאינם אטומים.

הצווי לבנות תבה

פרק ו פסוקים יג-יד

יחידה 40

יג ויאמר א-להים לנח

קץ כל-בשר בא לפני

כי-מלאה הארץ חמס מפניהם

והנני משחיתם את-הארץ:

יד עשה לה תבת עצי-גפר

קנים תעשה את-התבה

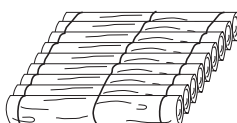
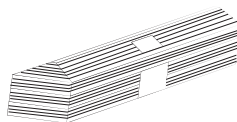
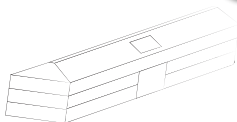
וכפרת אתה מבית ומחוץ בפפר:

צבעו את המלה תבה.

מדף המדבקות: הדביקו תמונה של עץ גפר ליד השורה שמופיעות בה המלים "עצי גפר".

לפניכם שלבים בבניית התבה.

א. כתבו בכל מעגל את המספר המתאים לפי סדר הפעולות.
ב. תארו בפני חברים כיצד בונים תבה (לפי סדר הציורים).
ג. צבעו את הציורים.

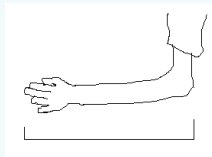

41. תכנית התיבה (פרק ו פסוקים טו-טז)

א. הקדמה

ה' נתן לנח הוראות מדויקות כיצד לבנות את התיבה כך שתתאים למשפחתו של נח ולכל בעלי החיים במשך כל תקופת המבול (כשנה שלמה!).
ה' ציווה את נח לבנות בתיבה שלוש קומות: "עליונים לאדם, אמצעים למדור בהמה, תחתיים לזבל"¹ - רש"י.
בעבר הייתה נהוגה מידת אורך הקרויה אמה. מידה זו נמדדה על ידי האמה של היד (מהמרפק ועד קצה האצבע הארוכה ביותר - האצבע הקרויה אף היא אמה).

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

טו. וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֶתְּהָה

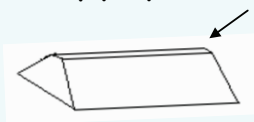
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה מִידַת אֹרֶךְ (המרחק מהמרפק עד קצה האצבע האמצעית = 'אמה') אֶרֶךְ הַתֵּבָה

חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ

וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ² גֹּבְהָהּ:

טז. צֹהַר | חֲלוֹן (לפניסת האור)³ תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה

וְאֶל-אַמָּה תְּכַלְנָה תְּכֹלָה, תְּסִיִּים אוֹתָהּ (גג התיבה יעלה באלכסון ויסתיים ברחב של אמה) מְלֻמָּעָה

וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תִּשְׂאֶה

תַּחְתִּיִּים קוֹמָה תַּחְתּוֹנָה שְׁנַיִם קוֹמָה שְׁנִיָּה וּשְׁלֹשִׁים וְקוֹמָה שְׁלִישִׁית תַּעֲשֶׂה:

ג. מנגינת הכתוב

ה' יודע מה עתיד לקרות במבול, ובהתאם לכך הוא מצווה את נח בדיוק כיצד לבנות את התיבה.
(ה' דואג לנח ורוצה שיהיה לו טוב.)
ואף על פי שזה אולי נראה לנח מוזר, הוא הקפיד לעשות את כל מה שה' אמר.

1 ניתן להבין שהקומה התחתונה שימשה למחסני המזון והציוד וכן כמקום לפסולת.
2 מידת הגובה הייתה עשירית ממידת האורך, כדי שהתיבה לא תתהפך במים (רד"ק).
3 "יש אומרים חלון ויש אומרים אבן טובה המאירה להם" (רש"י).

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחברת:

- בצד שמאל ישנן שתי משימות:
- המשימה הראשונה נועדה להפנים את הפרטים שציווה ה' בעניין התיבה (הצורה, הפתח וכו').
- המשימה השנייה נועדה לתרגל עם התלמידים את השימוש ואת המדידה במידה שנקראת אמה. תוך כדי ביצוע המשימה, לומדים התלמידים להכיר את המושגים: אורך, רוחב וגובה.

הצעות נוספות:

- לצאת עם התלמידים לחצר (או למקום נרחב דיו) ולספור בצעדים 300 אמה. צעד בינוני של אדם = אמה. נסמן את נקודת ההתחלה ונספור עם התלמידים 300 צעדים. באופן זה נמחיש את הגודל האמיתי (העצום) של התיבה.
- לתת לתלמידים משימה לבית: למדוד באמות את מידות המיטה שלהם, את המקרר ואת השיש במטבח וכו' ניתן ליזום בניית תיבה בשיתוף פעולה של כל תלמידי הכיתה או לחלק את הכיתה לקבוצות וכל קבוצה בונה תיבה.

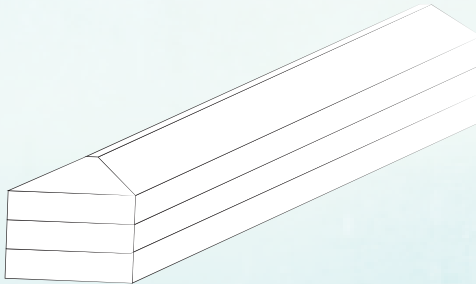
תכנית התיבה

פרק ו פסוקים טו-טז

יחידה 41

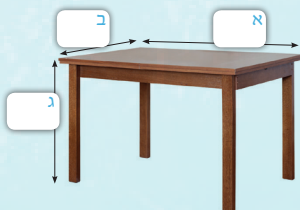
התיבה

א. ציירו את הצורה.
ב. ציירו את הפתח.

אמה

מדדו בעזרת אמות ידכם את מידות שלחן הכתיבה שלכם בכתה וכתבו את תוצאות המדידה במקום המתאים.
א. כמה אמות ארכו של השלחן?
ב. כמה אמות רחבו של השלחן?
ג. כמה אמות גובהו של השלחן?

7

טו וזה אשר תעשה אתה

שלש מאות אמה ארך התיבה

חמשים אמה רחבה

ושלשים אמה קומתה:

טז צהר | תעשה לתיבה

ואל-אמה תכלנה מלמעלה

ופתח התיבה בצדה תשים

תחתים שנים ושלשים תעשה:

צבעו את המלה אמה.

מדף הסדבקות:
הדביקו תמונה של אמה בשורה שמופיעה בה המלה "אמה".
בעזרת האמה היו מודדים בעבר.

הדביקו תמונה של גג שאינו מחדד בקצהו אלא נגמר ברחב של אמה.
בשורה שמופיעות בה המלים "ואל אמה תכלנה מלמעלה".

6

42. הבטחת ההצלה (פרק ו פסוקים יז-כב)

א. הקדמה

ה' הודיע לנח שהוא עומד להביא לעולם את המבול, שהוא יינצל ושהמשך קיום העולם יהיה על ידי נח ומשפחתו ובעלי החיים שיהיו עמו בתיבה.
ה' ציווה את נח להכין את התיבה ולאסוף אוכל לתקופה שבה יהיו בתיבה.
(זהו שלב ההכנות ולא שלב הכניסה לתיבה.)

ב. ביאור הפסוקים לתלמידים

יז. ואֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת-הַמָּבּוּל¹ כְּמוֹת אֲדִירָה שֶׁל מַיִם ה"מבלבלים" את הכל מֵיִם עַל-הָאָרֶץ

לְשַׁחֵת לֵאבֹד, לְהַשְׁמִיד כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם

כָּל אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ² יָגוּעַ יָמוּת:

יח. וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי (זו הבטחה א-לוהית)³ אִתָּךְ: (ה' הבטיח לנח שהוא ובעלי החיים יינצלו)⁴

וּבָאתְ אֶל-הַתֵּיבָה אֲתָה וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנִשְׁיֶיךָ בְּנֵיךָ אִתָּךְ:

יט. וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל-בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תֵּבִיא אֶל-הַתֵּיבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וְנִקְבָּה יִהְיוּ:⁵

כ. מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ

שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ⁶ לְהַחֲיֹת:

כא. וְאַתָּה קַח-לָךְ מִכָּל-מֵאֵכֶל אֲשֶׁר יֹאכֵל⁷ וְאִסַּפְתָּ אֵלֶיךָ

וְהָיָה לָךְ וּלְהֵם (לבעלי החיים) לְאֹכְלָה:

כב. וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֶ-לֹהִים בְּנֵי עָשָׂה כִּךְ עָשָׂה:

1 רש"י: "שבילה את הכל, שבלבל את הכל, שהוביל את הכל מן הגבוה לנמוך".

2 "ולא דגים שבים" (עפ"י סנהדרין קח, ע"א).

3 ברית שאנשים כורתיים = הסכם, הבטחה הדדית.

ברית שה' כורת = הבטחה א-לוהית, שלא ניתנת לשינוי (רמב"ן כאן: "והברית הוא דבר ה' כשיגזור אומר בלי תנאי ושיור ויקם הברית...").

4 רמב"ן: "...שתחיו שם ותקיימו לצאת משם לחיים".

5 "ידוע כי החיות רבות מאד, ומהן גדולות מאד כפילים... וכאשר תאסוף לכולם מאכל אשר יאכל לשנה תמימה, לא תכיל אותם התיבה הזאת, ולא עשר כיוצא בה. אבל הוא נס, החזיק מועט את המרובה" (רמב"ן).

6 בנס, שלא היה צריך לאסוף או לצוד אותם מרחבי העולם (עפ"י הרמב"ן).

7 ואף החיות הטורפות אכלו צמחים במהלך המבול, כפי שניזונו בתחילת הבריאה (שאם לא כן, היו טורפים את החיות שבתיבה) - עפ"י רד"ק.

ה' מחזק את נח ומבטיח לו שהוא וכל אשר לו יינצלו. נח יודע כי הבטחתו של ה' תתגשם, והוא עושה בצורה מדויקת את כל מה שה' אמר לו גם בבניית התיבה וגם באיסוף האוכל, למרות המאמץ הגדול שזה דורש ממנו.

ד. הצעות להמחשה ולהרחבה

בחבורת:

בצד ימין סומנו פסוקים שונים בצבעים שונים, כדי לאפשר להתמקד ביתר קלות בנושאים השונים המופיעים בפסוקים (ההכנות לכניסת המשפחה - בכחול, ההכנות לכניסת החיות - בחום, והכנת האוכל - בירוק). ישנה משימת רשות בעניין המילה "כל", החוזרת על עצמה פעמים רבות בפסוקים אלה. הדבר ממחיש את רצון ה' שיישאר משהו מכל חלקי הבריאה עבור העולם שלאחר המבול.

בצד שמאל:

המשימה היא למתוח קווים בעזרת סרגל בין זוגות בעלי החיים, וביניהם לבין האוכל שהם אוכלים (מתקבלת צורה של מגן דוד).

הצעות נוספות:

לשנן את הפסוק "ויעש נח" וכו' (פסוק כ"ב) פעמים רבות, כדי להדגיש היטב את העובדה שנח עשה בדיוק כמו שה' ציווה אותו. פעילות בנושא "מה אוכלים בעלי החיים?" (דמיון שאתה נח. איזה אוכל תיקח עבור הפיל? עבור הפרה? וכו') עיינו בהערה 7 בעמוד הקודם.

הבטחת ההצלה פָּרָק ו פְּסוּקִים יִזְ-כֵּב

יחידה 42

וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת-הַמִּבּוֹל מִיָּם עַל-הָאָרֶץ

לְשַׁחֵת כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם

כָּל אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ יָגוּעַ:

יָח וְהַקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּךָ

וּבָאתִי אֶל-הַתֵּבָה

אַתָּה וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנִשְׁי-בְנֶיךָ אִתְּךָ:

יֵט וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל-בָּשָׂר

שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֶל-הַתֵּבָה לְהַחֲיָה אִתְּךָ

זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ:

יֵכ מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ

מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ

שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיָה:

יֵכָ וְאַתָּה קַח-לְךָ מִכָּל-מֵאֵכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל

וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ

וְהָיָה לְךָ וּלְהֵם לְאִכְלָה:

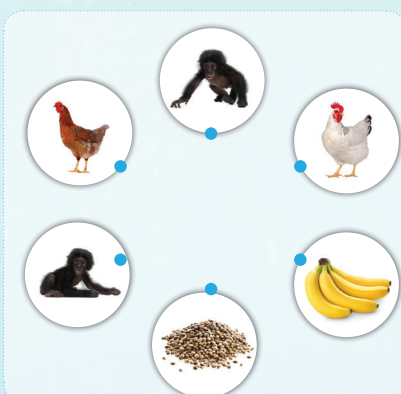
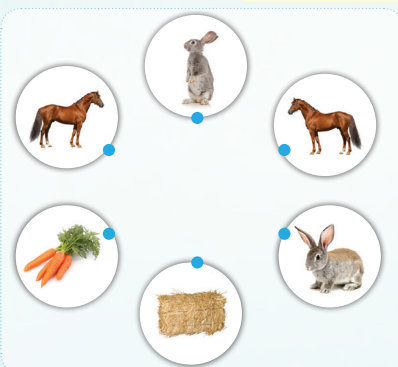
יֵכָ וַיַּעַשׂ נֹחַ כָּל-אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֶל-לֵהֵם כֹּן עָשָׂה:

צִבְעוּ אֶת-הַמִּלָּה מִבּוֹל.

מְשִׁימַת רְשׁוּת: סִפְרוּ כְּמֵה פְעָמִים מוֹפִיעוֹת הַמַּלִּים "כָּל", "מִכָּל", "וּמִכָּל".
ה' רָצָה שְׂכַל חֲלָקֵי הַבְּרִיאָה יִשְׁמְרוּ לְעוֹלָם הַחֲדָשׁ שִׁקּוּם אֲחֵר הַמִּבּוֹל.

8

לפניכם שתי קבוצות של תמונות.
בכל קבוצה ישנם בעלי חיים וסוגי מזון.
מתחיו קווים ישרים בעזרת סרגל בין זוגות בעלי החיים,
ובין כל אחד מהם לבין המזון שהוא אוכל.
אילו צורות יצרו הקווים?

9